

Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ Μνήμῃ
καὶ τῇ συμπληρώσει 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως Αὐτοῦ
† 14η/27η Φεβρουαρίου 1915

Ἅγιος Ραφαὴλ ὁ Σῦρος, Ἐπίσκοπος Μπρούκλυν
Μεγάλος Ἱεραπόστολος
καὶ πρώϊμος
Ἄντι-οικουμενιστῆς
1860-1915

Ὁ Ἅγιος Ραφαὴλ γεννήθηκε τὸ 1860 στὴν Συρία ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς, τὸν Μιχαὴλ Χαουαουῖν (Χαβαβίνου) καὶ τὴν σύζυγό του Μαριάμ, ἡ ὁποία ἦταν κόρη Ἱερέως τῆς Δαμασκού.

Ἐξ αἰτίας τῶν μεγάλων διωγμῶν, τοὺς ὁποίους ὑπέστησαν οἱ Χριστιανοὶ ἐκείνη τὴν περίοδο, ὅποτε ἐμαρτύρησε καὶ ὁ ἐνοριακὸς τους Ἱερέας καὶ Πνευματικὸς τῆς οἰκογενείας Ἅγιος Ἰωσήφ ὁ Δαμασκηνὸς († 10η Ἰουλίου 1860), ἡ οἰκογενεὶά του κατέφυγε στὴν Βηρυττό.

Ἐπέστρεψαν στὴν Δαμασκὸ τὸ ἔτος 1861. Ἀργότερα, ὁ νεαρὸς Ραφαὴλ ἐπέδειξε μεγάλες ἱκανότητες στὴν μελέτη καὶ τὸν συνέστησαν στὸν Πατριάρχη Ἀντιοχείας Ἱερόθεο (1850-1884), μὲ σκοπὸ νὰ τὸν προετοιμάσουν γιὰ τὴν Ἱερωσύνη. Ἐφοίτησε στὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἦταν τόσο καλὸς φοιτητῆς, ὥστε τὸ ἔτος 1877 ἐξελέγη Ἀναπληρωτῆς Καθηγητῆς.

Τὸ ἔτος 1879 (28η Μαρτίου), ἐκάρη Μοναχὸς ἀπὸ τὸν Πατριάρχη Ἱερόθεο, ὁ ὁποῖος καὶ τὸν προσέλαβε στὴν προσωπικὴ του ὑπηρεσία.

Ἐπειδὴ ἡ Ἱερατικὴ Σχολὴ τοῦ Μπαλαμάντ εἶχε κλείσει ἀπὸ τοῦ

1840, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ἐπὶ Ἰωακείμ Γ' (1878-1884), προσέφερε ὑποτροφία γιὰ ἕναν σπουδαστὴ καὶ ὁ Ραφαὴλ ἐπιλέχθηκε γιὰ νὰ ὀλοκληρώσῃ τὶς σπουδές του στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης.

Ἐκεῖ χειροτονήθηκε Διάκονος (8.12.1885) καὶ τὸν ἐπόμενον χρόνο ἐπέστρεψε στὴν πατρίδα του

μὲ πτυχίον Θεολογίας.

Ἐνὸς Πατριάρχης Ἀντιοχείας, Γεράσιμος (1884-1891), τὸν εἶχε μαζί του στὶς ποιμαντικὲς του περιοδεῖες καὶ τοῦ ἀνέθετε νὰ κηρύττῃ στὸν Λαόν, ὅταν ἀδυνατοῦσε νὰ παρευρεθῇ ὁ ἴδιος.

* * *

Ἐπειδὴ διψοῦσε γιὰ περαιτέρω μόρφωσι, προκειμένου νὰ διακονήσῃ καλύτερα τὴν Ἁγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, ὁ Διάκονος Ραφαὴλ ἐστάλη στὴν Ρωσία γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς στὴν Θεολογικὴ Ἀκαδημία τοῦ Κιέβου.

Ἐκεῖ, χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος καὶ χειροθετήθηκε Ἀρχιμανδρίτης ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Μόσχας Ἰωαννίκιο, καὶ τοῦ ἀνετέθη ὁ Ναὸς τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας στὴν ρωσικὴ πρωτεύουσα (1889).

Κατῶρθωσε νὰ περιορίσῃ σημαντικὰ τὶς οικονομικὲς ὀφειλὲς τοῦ Ναοῦ καὶ ἐξασφάλισε ὑποτροφίες γιὰ εἴκοσι τέσσερις Σύρους σπουδαστές.

Μὲ τὴν μετάθεσι τοῦ Πατριάρχου Γερασίμου στὰ Ἱεροσόλυμα, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ραφαὴλ, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ὁ Θρόνος τῆς Ἀντιοχείας θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ ἀποκτήσῃ ἀραβόφωνο Ἱεράρχη, ἀγωνίσθηκε γιὰ τὴν ὑπόθεσι αὐτή, γεγονός τὸ ὁποῖο τοῦ στοίχισε ἐπικρίσεις ἐκ μέρους τοῦ κυπριακῆς καταγωγῆς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Σπυρίδωνος (1891-1898).

Ἐτέθη σὲ ἀργία, ἀλλὰ συνέχισε τὰ δημοσιεύματά του ὑπὲρ τῆς ἀραβικότητος τοῦ Θρόνου τῆς Ἀντιοχείας σὲ ρωσικὰ περιοδικὰ καὶ στὴν συνέχεια σὲ βιβλία. **Τ**έλος, συμφιλιώθηκε μὲ τὸν Πατριάρχη, ζήτησε συγχώρησι καὶ ἐπέτυχε τὴν ἀποκατάστασί του στὸ λειτούργημά του.

Μετατέθηκε στὴν Δικαιοδοσία τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας καὶ ἀνέλαβε καθήκοντα Καθηγητοῦ Ἀραβικῶν Σπουδῶν στὴν Θεολογικὴ Ἀκαδημία τοῦ Καζάν.

* * *

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ραφαήλ εἶχε ἱεραποστολικὸ φρόνημα καὶ ζῆλο γιὰ τὴν Διακονία τοῦ Λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Διεκρίνετο γιὰ τὸ πνεῦμα τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς θυσιαστικότητος κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ του Διακονία.

Τὸ ἔτος 1895, προσκλήθηκε ἀπὸ τὴν Φιλανθρωπικὴ Ἐνωσι Συρρορθόδοξων τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ ἀνεχώρησε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, ὅπου ἔφθασε τὴν 2.11.1895, προκειμένου νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀραβόφωνη Ὁρθόδοξη Κοινότητα τῆς Νέας Ὑόρκης, ἡ ὁποία δὲν εἶχε οὔτε τόπο λατρείας, οὔτε ποιμένα. Τὴν πρώτη Κυριακὴ μετὰ τὴν ἀφιξί του (5η Νοεμβρίου), ἐλειτούργησε μετὰ τὸν Ἐπίσκοπο Νικόλαο στὴν Ρωσικὴ Ἐκκλησία τῆς Νέας Ὑόρκης.

Δύο ἑβδομάδες κατόπιν, ἴδρυσε Παρεκκλήσιο, ἀφιερωμένο στὸν Ἅγιο Νικόλαο, στὸ νότιο Μανχάταν, μετὰ τὴν εὐλογία τοῦ Ἐπισκόπου Νικολάου τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία τότε ἦταν ἡ μόνη Ὁρθόδοξη Δικαιοδοσία στὴν Ἀμερικὴ μετὰ Ἐδρα τὸ Σὰν Φρανσίσκο.

Ἀνάλωνε ὅλες τὶς δυνάμεις του στὸ κήρυγμα καὶ στὴν τέλεσι τῆς θείας Λειτουργίας γιὰ τοὺς ἐνορίτες του, ἔδειχνε ὅμως καὶ μεγάλη μέριμνα γιὰ τοὺς πολυπληθεῖς χριστιανοὺς Ἄραβες μετανάστες, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκοντο διεσπαρμένοι σὲ ὅλη τὴν Βόρεια Ἀμερικὴ.

Αὐτοὶ οἱ πιστοί, ἀπὸ ἔλλειψι ποιμένος, ἐκινδύνευαν νὰ ἀφομοιωθοῦν ἀπὸ ἄλλες χριστιανικὲς Ὁμολογίες ἢ ἀκόμη καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν κάθε εἶδους θρησκευτικὴ ζωὴ.

Ἀντιλαμβανόμενος σὲ ποῖο βαθμὸ ἡ διδασκαλία τῶν ἑτεροδόξων ἀπέκλινε ἀπὸ τὸ Δόγμα τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, ἀπαγόρευε στοὺς πιστοὺς νὰ παρακολουθοῦν τὶς Ἀκολουθίες ἄλλων Ὁμολογιῶν.

Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1896 καὶ 1899, ἐπραγματοποίησε τρεῖς ποιμαντικὲς περιοδεῖες ἀνὰ τὴν Ἀμερικανικὴ Ἠπειρο, ἀναζητῶν ὡς Καλὸς Ποιμὴν τὰ διασκορπισμένα πρόβατα καὶ δημιουργῶν λατρευτικοὺς χώρους γιὰ νὰ τελοῦνται οἱ Ἱερᾶς Ἀκολουθίες.

Τελοῦσε τὴν Θεία Λειτουργία καὶ τὰ Μυστήρια γιὰ ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους Ἕλληνες, Ρώσους καὶ Ἄραβες τῆς Διασπορᾶς, διότι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι τῆς Ἀμερικῆς ὑπήγοντο στὴν Ρωσικὴ Ἱεραποστολή, ἐπανεφέρε τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἁρμονία σὲ ὅλες τὶς Κοινότητες καί, κατόπιν εὐλογίας τοῦ Ἐπισκόπου Νικολάου, ἐκάλεσε ἀπὸ τὴν Συρία Ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι διέθεταν τὰ κατάλληλα προσόντα, προκει-

μένου νὰ ἐργασθοῦν στὶς νεοσυσταθεῖσες Ἐνορίες τῶν Ἀραβοφώνων καὶ ἀνεζήτησε μορφωμένους λαϊκοὺς πρὸς χειροτονίαν.

Ἀδυστηρὸς ἀπέναντι στὸν ἑαυτό του, ἦταν πάντα εὐμενής, ἐλεήμων καὶ πλήρης ἀγάπης γιὰ τοὺς πιστοὺς του, οἱ ὁποῖοι προσέτρεχαν σὲ αὐτὸν γιὰ νὰ ἐκθέσουν τὶς δυσκολίες τους καὶ τὸν ἐπλησίαζαν ὡς γνήσιο Ποιμένα τοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ τὴν ἐκλογή τοῦ Μελετίου στὸν Πατριαρχικὸ Θρόνο τῆς Ἀντιοχείας (1899-1916), ὁ Μητροπολίτης Βηρυτοῦ τοῦ πρότεινε νὰ γίνῃ Βοηθὸς Ἐπίσκοπός του, ἀλλὰ ὁ Ραφαὴλ ἀρνήθηκε, γιὰ νὰ μὴν ἐγκαταλείψῃ τὸ Ποίμνιό του στὴν Ἀμερική. Πάντως, ὁ Ἅγιος μὲ μεγάλη χαρὰ ἀνακοίνωσε στὸν

Λαό του, ὅτι γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ ἀπὸ 168 ἔτη εἶχε ἐκλεγῆ ἓνας Ἀραβας ὡς Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας.

* * *

Τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1901, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ραφαὴλ ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Ἡλιουπόλεως (Ζάχλεν) στὸν Λίβανο, ἀλλὰ ἐπανέλαβε τὴν ἄρνησί του νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν Συρία. Ἐπρεπε νὰ ὀλοκληρώσῃ τὸ ἔργο τῆς ἀνοικοδομήσεως ἑνὸς ἐνοριακοῦ Ναοῦ γιὰ τὴν Συριακὴ Κοινότητα τῆς Νέας Ὑόρκης.

Τὸ ἐπόμενο ἔτος, κατώρθωσε νὰ ἀγοράσῃ ἓναν παλαιὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Εἰρηναίου στὸ Μπρούκλιν, ὁ ὁποῖος προσαρμόσθηκε κατάλληλα γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Ὁρθοδόξου Λειτουργίας. Ὁ Ναὸς αὐτός, πρὸς μεγάλη χαρὰ τῶν πιστῶν, ἐγκαινιάσθηκε ὡς Καθεδρικὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Τύχωνα, διάδοχο τοῦ Ἐπισκόπου Νικολάου στὴν Ἀμερική καὶ μετέπειτα Πατριάρχου Μόσχας καὶ Ἅγιο τῆς Ἐκκλησίας μας († 25.3.1925).

Ὁ Ἅγιος Τύχων εἶχε ἐκλεγῆ ὡς Ἐπίσκοπος σὲ ἡλικία 32 ἐτῶν καὶ εἶχε σταλῆ στὴν Βόρεια Ἀμερική, ὅπου ἀνέπτυξε εὐρεία ἱεραποστολικὴ δρᾶσι: ἵδρυσε περισσότερες ἀπὸ 55 Ἐνορίες, μία Μονὴ καὶ μία Ἱερατικὴ Σχολή.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὁρθοδόξων Ἐνοριῶν στὴν Βόρεια Ἀμερική συνεχῶς αὐξανόταν καὶ ἦταν ἀδύνατο γιὰ τὸν Ἐπίσκοπο Τύχωνα νὰ ἀνταποκριθῆ στὶς πολλαπλὲς ποιμαντικὲς ἀπαιτήσεις ἑνὸς τόσο πολυἀριθμοῦ καὶ πολυεθνικοῦ Ποιμνίου.

Για τούς λόγους αὐτούς, πρότεινε στήν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας νὰ μεταφερθῆ ἡ Ἔδρα τοῦ ἀπὸ τὸ Σαν Φρανσίσκο στήν Νέα Ὑόρκη καὶ νὰ χειροτονηθῆ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ραφαὴλ ὡς δεῦτερος Βοηθὸς Ἐπίσκοπος γιὰ τὶς Ἀραβικὲς Κοινότητες.

Ὡς πρῶτος Βοηθὸς τοῦ Ἐπισκόπου Τύχωνος εἶχε ἤδη ἐκλεγῆ καὶ χειροτονηθῆ ὁ Ἐπίσκοπος Ἀλάσκας Ἰννοκέντιος.

Ἡ πρότασις ἐγίνε δεκτὴ ὁμοφώνως τὸ 1903, καὶ τὴν Τρίτη Κυριακὴ τῆς Τεσσαρακοστῆς τοῦ 1904, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ραφαὴλ χειροτονήθηκε Ἐπίσκοπος Μπρούκλυν, συλλειτουργούντων τῶν Ἐπισκόπων Τύχωνος καὶ Ἰννοκέντιου στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὸ Μπρούκλυν, τὰ δὲ Ἄμφια τοῦ νέου Ἐπισκόπου ἦσαν δῶρο τοῦ Τσάρου Νικολάου Β', τοῦ μετέπειτα Βασιλομάρτυρος († 4.7.1918).

Ἦταν ἡ πρώτη χειροτονία Ὁρθοδόξου Ἐπισκόπου σὲ ἀμερικανικὸ ἔδαφος.

* * *

Ὁ Ἐπίσκοπος Ραφαὴλ ἀνέλαβε τὴν νέα του Διακονία καὶ παραλλήλως διετήρησε τὴν διεύθυνσι τῆς Συροαραβικῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραποστολῆς στήν Βόρεια Ἀμερική.

Μὲ αὐξημένο ζῆλο, συνέχισε τὴν ποιμαντικὴ του δραστηριότητα, χειροτονῶν Ἱερεῖς γιὰ τὶς Ἐνορίες καὶ βοηθῶν τὸν Ἅγιο Ἐπίσκοπο Τύχωνα στήν διοίκησι τῆς ἀπεράντου Ἐπισκοπῆς του.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1905, ἄρχισε τὴν ἐκδοσι ἐνὸς περιοδικοῦ μὲ τίτλο «*Ἀλ-Καλιμάτ*» (*Ὁ Λόγος*), ὡς ἐπίσημο ὄργανο τῆς Συροαραβικῆς Ἱεραποστολῆς, μὲ σκοπὸ τὴν ἐπικοινωνία, τὴν ἐνημέρωσι καὶ τὴν κατήχησι τῶν διεσπαρμένων ἀνὰ τὴν Ἥπειρον τῆς Ἀμερικῆς. Τὴν ἐκδοσι αὐτὴ θεωροῦσε *ἀκρογωνιαῖο λίθον* τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου του, ἴσης σημασίας μὲ τὴν ἀπόκτησι τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου (1902) στὸ Μπρούκλυν καὶ τοῦ Κοιμητηρίου (1901) στὸ Λόνγκ Ἄιλαντ.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1905, ἐγκαινίασε τὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Τύχωνος στήν Νότια Χαναὰν τῆς Πενσυλβανίας. Ἐπίσης, ἓνα Ὁφθαλμοτροφεῖο ἀνηγέρθη πλησίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς αὐτῆς.

Κατὰ τὰ ἐπόμενα δέκα ἔτη, ὁ Ἅγιος Ποιμενάρχης ἐφρόντιζε ἐπιμελῶς τὸ συνεχῶς αὐξανόμενον Ποίμνιό του στήν Νέα Ὑόρκη καὶ ὑπέδειξε ἰδιαίτερη μέριμνα γιὰ τούς νέους. Ὁργάνωσε ἐσπερινὰ

الاسقف رفايل هراويي حين ميروته اسقفًا

Σχολεία, για να λαμβάνουν ὀρθόδοξη χριστιανική παιδεία οἱ νέοι, οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ δὲν ὠμιλοῦσαν ἀραβικά, **συμμετείχαν σὲ μαθήματα τοῦ Κατηχητικοῦ ἑτεροδόξων χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν.**

Ἐπίσης, κατενόησε τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐντάξεως τῶν Κοινοτήτων του στὴν ἀμερικανικὴ κοινωνία. **Γιὰ τὸν λόγο αὐτό,** συνέστησε τὴν μετάφρασι στὰ ἀγγλικά τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν σὲ ὅλες τὶς Ἐνορίες του.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴ στὴν Ρωσία τοῦ Ἁγίου Ἐπισκόπου Τύχωνος (Μάρτιος 1907) καὶ τὴν ἀντικάταστασί του ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Πλάτωνα, ὁ Ἐπίσκοπος Ραφαὴλ προτάθηκε τὸ 1908 ὡς ὑποψήφιος Μητροπολίτης Τριπόλεως στὴν Συρία.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας ἀπέρριψε τὴν ὑποψηφιότητά του, ἐπικαλουμένη τὸ ἀμετάθετον τῶν Ἐπισκόπων.

Τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας τοῦ ἔτους 1911, ὁ Ἐπίσκοπος Ραφαὴλ τιμήθηκε γιὰ τὴν δεκαπενταετὴ Διακονία του στὴν Βόρεια Ἀμερικὴ. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Πλάτων τοῦ προσέφερε μία ἀσημένια Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν ἐπαίνεσε γιὰ τὸ πολυμερὲς καὶ πολύμοχθο ποιμαντικὸ ἔργο του. Ὁ ταπεινόφρων Ἐπίσκοπος Ραφαὴλ, θεωρῶν τὸν ἑαυτόν του ὡς ἀνάξιο Διάκονο τοῦ Κυρίου, δὲν κατενόησε τὸν λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο ἔπρεπε νὰ τιμηθῆ, ἐφ' ὅσον ἔπραξε αὐτὸ τὸ ὁποῖο ὄφειλε νὰ πράξῃ.

Στὰ τέλη τοῦ ἔτους 1912, ὁ Ἐπίσκοπος Ραφαὴλ ἐμφάνισε καρδιοπάθεια. Αὐτὸ δὲν ἐμπόδισε τὸν ἀνδρεῖο καὶ Ἅγιο Ποιμενάρχη νὰ συνεχίσῃ τὰ ποιμαντικὰ ταξίδια του κατὰ τὰ δύο ἐπόμενα ἔτη.

Τέλος, στὶς ἀρχὲς τοῦ 1915, ἐξαντλημένος ἀπὸ τοὺς μόχθους του καὶ ἄρρωστος πάλι, ἀποσύρθηκε στὴν κατοικία του καὶ μετὰ ἀπὸ δύο μῆνες, ἀφοῦ ἀντιμετώπισε ὑπομονετικὰ καὶ εὐχαριστιακὰ τὴν ἀσθένειά του, μετ' ἐμπιστοσύνη στὸν Θεὸ καὶ προσευχῆ, ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ τὴν 14η/27η Φεβρουαρίου 1915.

* * *

Ὁ Ἅγιος Ἐπίσκοπος Ραφαὴλ ἦταν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πρότυπο Ὁρθόδοξο Ποιμενάρχου καὶ Ἱεραποστόλου, ὁ ὁποῖος ἐθυσίασε τὴν ζωὴ του χάριν τοῦ Ποιμνίου του.

Ὅταν ἐφθασε στὴν Ἀμερικὴ, τὸν Νοέμβριο τοῦ 1895, σὲ ἡλικία 35 ἐτῶν, ἔπρεπε νὰ διακονήσῃ ἓνα διεσπαρμένο καὶ διηρημένο Ποῖμνιο σὲ ὅλη τὴν Βόρεια Ἀμερικὴ, τὸν Καναδὰ καὶ τὸ Μεξικὸ.

Στὸ τέλος τῆς εικοσαετοῦς Διακονίας του εἶχαν δημιουργηθῆ 30 Ἐνορίες με 25.000 πιστούς.

Διετήρησε τὸ Ποίμνιό του ἀλώβητο ἀπὸ τὸν κίνδυνο τοῦ προσηλυτισμοῦ σὲ ἑτερόδοξες χριστιανικὲς Ὁμολογίες καὶ τὸ προστάτευσε ἀπὸ κάθε πνευματικὴ ἀπώλεια.

Ἦταν λόγιος καὶ συγγραφέας πολλῶν βιβλίων, πολλὰ δὲ ἄρθρα του ἐδημοσιεύθησαν στὸ περιοδικὸ «Ὁ Λόγος».

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀραβικά, ὠμιλοῦσε ἄπταιστα τὴν ἀγγλική, τὴν ρωσικὴ καὶ τὴν ἑλληνικὴ.

Μὲ διορατικότητα, ἐπέτρεψε τὴν χρῆσι τῆς ἀγγλικῆς στὴν Θεία Λειτουργία καὶ σὲ ἐκπαιδευτικὰ προγράμματα.

Ἐπικοινωνοῦσε μὲ Ὁρθοδόξους κάθε ἐθνικότητος καὶ φυλῆς, ὀμιλῶν σὲ αὐτοὺς στὴν μητρικὴ τους γλῶσσα.

Ἦταν γιὰ ὅλους ὁ ἥρεμος Πατέρας· κέρδισε τὴν ἀγάπη καὶ τὸν σεβασμὸ τους, μέσῳ τῆς ἐξαιρετικῆς προσωπικότητός του καὶ τοῦ θαυμασίου χαρακτῆρος του· ἦταν πάντοτε εὐγενικός, φιλεύσπλαγχνος καὶ συγκαταβατικός μὲ τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ αὐστηρὸς μὲ τὸν ἑαυτό του· διακόνησε μὲ πνεῦμα θυσίας καὶ προσφορᾶς τὸν Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ πιστοί, αὐθορμήτως κινούμενοι, ἐτίμησαν ἀμέσως τὴν Μνήμη του ὡς Ἁγίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ τιμὴ αὐτὴ ἐπιτάθηκε, ὅταν τὰ ἱερά Λείψανα τοῦ Ἁγίου Ἱεράρχου Ραφαὴλ εὐρέθησαν σχεδὸν ἄφθαρτα, κατὰ τὴν μετακομιδὴ τους ἀπὸ τὴν Νέα Ὑόρκη στὸ ἀντιοχειανὸ χωριὸ Λιγκονιέρ, στὴν Πενσυλβανία, ὅπου φυλάσσεται μέχρι καὶ σήμερα ὡς πηγὴ ἱαμάτων.

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*